

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ99/2020

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 16^η Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.00 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων: Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος

Μέλη: Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μαρία Στυλιανίδη

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλτιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων

Εισηγήτρια: Δήμητρα Παπασταματίου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια, Δήμητρα Παπασταματίου, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες και αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

ΘΕΜΑ : Παροχή σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν.4412/2016, για την ανάθεση 11 νέων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, χωρικής αρμοδιότητας Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, για το σχολικό έτος 2020-2021, συνολικού προϋπολογισμού 243.498,53€ χωρίς Φ.Π.Α και 301.938,17€ με Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης 20%.

.....

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

1. Με τα με αριθμ. πρωτ. 505496(10981)/17-09-2020 & 510584(11939)/21-09-2020 έγγραφα της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης (εφεξής ΜΕΘ), διαβιβάστηκαν στην αναθέτουσα αρχή 11 δρομολόγια μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται παιδιά προσφύγων, και ζητήθηκε η ανάθεσή τους με ημερομηνία έναρξης φυσικού αντικείμενου την 14-09-2020 και ημερομηνία λήξης την 30-06-2021). Η ΜΕΘ διευκρίνισε ότι πρόκειται για νέα δρομολόγια (τα οποία αποτυπώνονται στον παρακάτω πίνακα), που αντιστοιχούν σε αιτήματα Διευθυντών Σχολικών Μονάδων τα οποία απεστάλησαν στην αρμόδια Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος, και ιδιαίτερα αφορούν σε νήπια, η φοίτηση των οποίων γίνεται υποχρεωτική σε όλους τους Δήμους της χώρας με τη συμπλήρωση τεσσάρων ετών (δρομολόγια με α/α 1,2,3,4,6,7) καθώς και παιδιών που μεταφέρονται σε σχολικές μονάδες από προσφυγικούς καταυλισμούς και άλλους χώρους, που διαβιούν πρόσφυγες (δρομολόγια με α/α 10,11) αλλά και δρομολόγια για άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) (δρομολόγιο με α/α 5).

Α/Α	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ	ΣΥΝΟΔΟΣ (ΝΑΙ - ΟΧΙ)	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟ ΜΕΣΟ (ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ - ΜΕΓΑΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ - ΤΑΞΙ - ΕΙΔΙΚΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΟΧΗΜΑ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΩΡΑ ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΩΡΑ ΑΠΟΧΡΗΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ	Έμφορτα χιλιόμετρα (μονή διαδρομή)						ΑΠΛΗ (1) ή ΔΙΠΛΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ (2)	ΚΟΣΤΟΣ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ 50025/18 ΚΥΑ - ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ (€)	ΗΜΕΡΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝ ΚΟΣΤΟΣ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ €	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ 20% ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝ ΚΟΣΤΟΣ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ €	
										ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΩΣ	ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΩΣ	ΕΚΤΟΣ ΠΟΛΕΩΣ	ΕΚΤΟΣ ΠΟΛΕΩΣ	ΧΩΜΑ - ΧΙΟΝΙ	Εντός ΠΣΘ*							
										ΜΙΚΡΗ 0-5%	ΜΕΓΑΛΗ >5%	ΜΙΚΡΗ 0-5%	ΜΕΓΑΛΗ >5%	ΜΙΚΡΗ 0-5%	ΜΕΓΑΛΗ 0-5%							Εντός ΠΣΘ*
1	S20-AA-0709-T5	4ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ - 10ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΝΕΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑ-ΜΕΝΕΜΕΝΗ-ΚΟΡΔΕΛΙΟ	ΝΑΙ	ΤΑΞΙ	1	8:00	13:15	3	3						8,2	2	43,24 €	156	6.745,44 €	1.349,09 €	8.094,53 €
2	S20-BA-T61	1ο ΕΝΕΕΓΥΛ-ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΙΔΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΣΙΝΔΟΣ-Ν. ΜΑΓΝΗΣΙΑ-ΔΙΑΒΑΤΑ-ΕΥΟΣΜΟΣ	ΝΑΙ	ΤΑΞΙ (9 ΘΕΣΕΩΝ)	1	8:15	13:15	4	0	0	10,7	0	0	0	25,4	2	115,57 €	156	18.028,92 €	3.605,78 €	21.634,70 €
3	S20-AA-0709-T9	4ο ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ - ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗ	ΝΑΙ	ΤΑΞΙ	1	8:00	13:15	3	4,6						10	2	48,52 €	156	7.569,12 €	1.513,82 €	9.082,94 €
4	S20-AA-0713-T3	6ο ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ - ΕΙΔΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΥΦΛΩΝ	ΣΥΚΙΕΣ - ΝΕΑΠΟΛΗ	ΝΑΙ	ΤΑΞΙ	1	8:00	13:15	2							9	2	40,65 €	156	6.341,40 €	1.268,28 €	7.609,68 €
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΞΙ																		158,81 €		38.684,88 €	7.736,98 €	46.421,86 €

5	S20-ΑΓΑΘΑΝ-Ε100	ΕΕΕΕΚ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	ΑΚΡΟΠΟΤΑΜΟΣ-ΚΑΣΤΑΝΑΣ	ΝΑΙ	ΕΔΟ	1	8:15	13:15	1 ΑΜΑΞΙΔΙ Ο + 1 ΚΟΗΜΕ ΝΟΣ	0	0	18,2	0	0	0	0	2	107,75 €	156	16.809,00 €	3.361,80 €	20.170,80 €
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΟ																		107,75 €		16.809,00 €	3.361,80 €	20.170,80 €
6	G20-0712-Λ100	5ο Ν/ΓΕΙΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ-ΝΕΟ Ν/ΓΕΙΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ (Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 5)	ΠΕΡΙΞ ΠΥΛΑΙΑΣ	ΝΑΙ	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	6	8:15		115	0	0	2,7	0	0	0	0	2	226,80 €	156	35.380,80 €	7.076,16 €	42.456,96 €
	G20-0712-Λ101	5ο Ν/ΓΕΙΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ-ΝΕΟ Ν/ΓΕΙΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ (Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 5)	ΠΕΡΙΞ ΠΥΛΑΙΑΣ	ΝΑΙ	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	3		13:15	53	0	0	2,7	0	0	0	0	2	113,40 €	156	17.690,40 €	3.538,08 €	21.228,48 €
	G20-0712-Λ102	5ο Ν/ΓΕΙΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ-ΝΕΟ Ν/ΓΕΙΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ (Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 5)	ΠΕΡΙΞ ΠΥΛΑΙΑΣ	ΝΑΙ	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ (25 ΘΕΣΕΩΝ)	3		16:00	62	0	0	2,7	0	0	0	0	2	113,40 €	156	17.690,40 €	3.538,08 €	21.228,48 €
7	S20-0714-Λ100	2ο Ν/ΓΕΙΟ ΛΗΤΗΣ-1ο Ν/ΓΕΙΟ ΛΗΤΗΣ	ΑΝΘΟΥΠΟΛΗ	ΝΑΙ	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	1	8:15	13:15	15	0	0	3,5	1,7	0	0	0	2	75,60 €	156	11.793,60 €	2.358,72 €	14.152,32 €
8	S20-ΒΑ-Λ72	1ο ΕΝΕΕΓΥΛ-ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΙΔΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΑΝΩ ΠΟΛΗ-ΚΕΝΤΡΟ-ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ-ΦΑΛΗΡΟ-ΦΟΙΝΙΚΑΣ	ΝΑΙ	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	1	8:15	13:15	13	0	0	0	0	0	0	15,9	2	144,56 €	156	22.551,36 €	4.510,27 €	27.061,63 €
9	G20-0714-Λ100	2ο Δ/Σ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	ΦΙΛΟΘΗ	ΝΑΙ	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	1	8:15	13:15	8	0	0	3	0	0	0	0	2	75,60 €	156	11.793,60 €	2.358,72 €	14.152,32 €
10	S20-0709-Λ66	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ	ΒΑΓΙΟΧΩΡΙ	ΌΧΙ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	1	8:00	14:00	47			18					2	103,36 €	156	16.124,16 €	3.224,83 €	19.348,99 €

11	G20-0703-Λ100	ΓΕΛ ΠΕΝΤΙΝΑΣ-1ο ΕΠΑΛ ΣΤΑΥΡΟΥ	ΒΑΙΟΧΩΡΙ	ΟΧΙ	ΜΙΚΡΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	1	8:15	14:15	16	0	0	33	0	0	0	0	2	92,29 €	156	14.397,24 €	2.879,45 €	17.276,69 €				
																		ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ				945,01 €		147.421,56€	29.484,31 €	176.905,87€
																		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (ΤΑΞΙ - ΕΔΟ - ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ) ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ				1.211,5€		202.915,44€	40.583,09 €	243.498,53€
																		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (ΤΑΞΙ - ΕΔΟ - ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ) ΜΕ ΦΠΑ				1.502,3€		251.615,15€	50.323,03 €	301.938,17€

2. Με το με αριθμ. πρωτ. 18341(4392)/1-04-2020 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης, διαβιβάστηκαν στην αναθέτουσα αρχή 350 δρομολόγια μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας Μ.Ε Θεσσαλονίκης, για τα σχολικά έτη 2020-2021, 2021-2022 & 2022-2023 συνολικής εκτιμώμενης αξίας 73.000.000,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α και δικαιωμάτων προαίρεσης, 58.870.967,74€ άνευ ΦΠΑ.

3. Σύμφωνα με τον παραπάνω σχεδιασμό εκδόθηκε η με αριθμό 608/2020 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που ενέκρινε την εφαρμογή Δυναμικού Συστήματος Αγορών (ΔΣΑ), κατά το άρθρο 33 του ν.4412/2016, για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, χωρικής αρμοδιότητας Μ.Ε Θεσσαλονίκης, για τα σχολικά έτη 2020-2021, 2021-2022 & 2022-2023, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 73.000.000,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α και δικαιωμάτων προαίρεσης 58.870.967,74€. Αντικείμενο της εν λόγω Διακήρυξης είναι η μίσθωση κατάλληλων μέσων δημόσιας χρήσης για την μεταφορά Μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης από τον τόπο κατοικίας τους προς τις σχολικές μονάδες και αντίστροφα, για τις ημέρες λειτουργίας των σχολείων. Η σχετική Διακήρυξη (ΑΔΑΜ 20PROC006866146) στάλθηκε στην εφημερίδα της Ε.Ε. στις 12-06-2020 και αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ με α/α Συστήματος 92862 και καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Εγγράφου Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ) την 16-07-2020. Οι οικονομικοί φορείς καλούνταν να υποβάλλουν ηλεκτρονικά, μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ), προκειμένου να εγγραφούν στο Δυναμικό Σύστημα Αγορών, ώστε στην συνέχεια να καταρτιστεί το Μητρώο των Οικονομικών Φορέων με όσους πληρούσαν τις προϋποθέσεις. Στην συνέχεια, η Αναθέτουσα Αρχή θα προχωρούσε στην αξιολόγηση των Αιτήσεων Συμμετοχής και με Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής θα επικυρώνονταν τα αποτελέσματα εγγραφής στο ΔΣΑ. Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου θα ακολουθούσε το στάδιο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών σε όλους τους οικονομικούς Φορείς, οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί στο ΔΣΑ και έχουν εγγραφεί σε μία ή περισσότερες κατηγορίες εκτέλεσης των δρομολογίων. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός τριετίας του ΔΣΑ καταρτίστηκε σύμφωνα με το αριθμ. πρωτ. 18341(4392)/01-04-2020 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Μ.Ε.Θ Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης, και των δρομολογίων που αυτό περιελάμβανε. Επίσης, προβλέφθηκε και ποσό για να καλυφθούν τυχόν νέα δρομολόγια που θα προκύψουν κατά την διάρκεια της τριετίας, όχι με την μορφή του δικαιώματος προαίρεσης επί υφιστάμενων δρομολογίων, αλλά ως δρομολόγια που θα πρέπει να προκηρυχθούν ανεξάρτητα.

4. Κατά των όρων της Διακήρυξης ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Ανεξάρτητης Αρχής Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) στις 07-07-2020 και λόγω αυτού, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, δεν αποσφραγίσθηκαν και δεν αξιολογήθηκαν οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων και δεν στάλθηκε και η πρόσκληση υποβολής προσφορών. Επί της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής εκδόθηκε η με αριθμ.1022/2020/03-09-2020 Απόφαση της Α.Ε.Π.Π, η οποία απέρριψε στο σύνολο τις αιτήσεις της προσφεύγουσας εταιρείας και στην συνέχεια η προσφεύγουσα άσκησε στις 11-09-2020 αίτηση αναστολής στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Η ασκηθείσα αίτηση αναστολής κατά της προαναφερθείσας Απόφασης της ΑΕΠΠ, που κατατέθηκε ενώπιον του

Δ' Τμήματος του ΣτΕ, είχε λάβει δικάσιμο για τις 19-10-2020. Επ' αυτής, όπως επισημαίνει η Αναθέτουσα Αρχή, δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα απόφαση του ΣτΕ αλλά ούτε προσωρινή διαταγή που να αφορά στην διαγωνιστική διαδικασία για τα εν λόγω δρομολόγια μεταφοράς μαθητών. Η αναθέτουσα αρχή επεσήμανε ότι δεν ασκήθηκε καμία άλλη προδικαστική προσφυγή ή άλλο ένδικο βοήθημα κατά των όρων της Διακήρυξης του Δυναμικού Συστήματος Αγορών (ΔΣΑ). Ως συνέπεια, μέχρι την έκδοση Απόφασης από το Συμβούλιο της Επικρατείας, η αναθέτουσα αρχή επισήμανε ότι δεν θα προχωρήσει στην κατάρτιση του μητρώου στα πλαίσια του ΔΣΑ και ως εκ τούτου δεν θα αποστείλει και πρόσκληση υποβολής προσφορών στους οικονομικούς φορείς για τα δρομολόγια του σχολικού έτους 2020-2021. Με την υποβληθείσα αίτηση αναστολής η αιτούσα ζητούσε την έκδοση προσωρινών μέτρων, ώστε να μην ολοκληρωθεί η διαδικασία κατάθεσης Αιτήσεων Συμμετοχής, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, από τους Οικονομικούς Φορείς με καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης την 16^η Ιουλίου 2020 και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μην προχωρήσει η Αναθέτουσα Αρχή στην αποσφράγιση των Αιτήσεων Συμμετοχής και στην συνέχεια στη συγκρότηση Μητρώου.

5. Προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών για το τρέχον σχολικό έτος, και με δεδομένο ότι οι συμβάσεις μεταφοράς μαθητών ολοκληρώθηκαν στις 30-06-2020, η αιτούσα υπηρεσία κατ'εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 33 του ν.4713/2020, προχώρησε σε παράταση έως 30-06-2021 των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30-06-2020, οι οποίες, όπως έχει αναφέρει, θα διακοπούν αυτοδίκαια εφόσον προκύψουν νωρίτερα ανάδοχοι στο πλαίσιο του ΔΣΑ. Για το λόγο αυτό εκδόθηκε η με αριθμ. 1013/2020 Απόφαση της Ο.Ε. με την οποία παρατάθηκαν 459 δρομολόγια. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στο αίτημά της ότι τα συγκεκριμένα δρομολόγια που παρατάθηκαν, δεν μπορούν να καλύψουν τις νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών, όπως αυτές αποτυπώνονται στα με αριθμ. πρωτ. 505496(10981)/17-09-2020 & 510584(11939)/21-09-2020 έγγραφα της Δ/νσης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης ΜΕΘ, καθώς πρόκειται για δρομολόγια, που δεν εκτελούνταν στις 30-06-2020, αλλά η ανάγκη εκτέλεσής τους προέκυψε τον μήνα Σεπτέμβριο και αφορά το σχολικό έτος 2020-2021. Στην παράταση των συγκεκριμένων συμβάσεων εντάχθηκαν κάποια δρομολόγια μεταφοράς μαθητών, όπου αυτό ήταν εφικτό, με ενεργοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης. Με δεδομένο, ότι τα νέα δρομολόγια προέκυψαν κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα, κρίθηκε σκόπιμο αυτά να συμπεριληφθούν στην πρόσκληση, που θα αποστέλλονταν στα πλαίσια του ΔΣΑ.

Η Αναθέτουσα Αρχή, κατ'εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 33 του ν.4713/2020, δήλωσε ότι επιθυμεί να προχωρήσει στην ανάθεση αυτών των δρομολογίων με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για χρονικό διάστημα έως 30-06-2021 ή μέχρι την ανάδειξη αναδόχων σε συντομότερο χρόνο στα πλαίσια του ΔΣΑ, καθώς τα δρομολόγια αυτά θα συμπεριληφθούν στην πρόσκληση η οποία θα αποσταλεί στους εγγεγραμμένους στο μητρώο οικονομικούς φορείς. Με την με αριθμ. 1189/29-09-2020 (ΑΔΑ Ω93Ι7ΛΛ-ΡΩ6) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας εγκρίθηκε η προσφυγή στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.2 περ. γ του ν.4412/2016, υπό την αίρεση της παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής, για την ανάθεση εκτέλεσης 11 νέων δρομολογίων για το σχολικό έτος 2020-2021, συνολικού προϋπολογισμού 301.938,17€ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης 20% και Φ.Π.Α και προϋπολογισμού 243.498,53€ άνευ Φ.Π.Α.

6. Η αλληλογραφία της Δ/σης Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος του Τμήματος Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης της Μ.Ε.Θ με τις κατά τόπους Διευθύνσεις Εκπαίδευσης διαβιβάστηκε στην Αναθέτουσα Αρχή, εξειδικεύοντας τα ακόλουθα :

Τα πρώτα δρομολόγια με αύξοντα αριθμό από 1-4, για τα οποία η τεχνική απαίτηση ως προς τον τύπο οχήματος είναι τα Ε.Δ.Χ (ταξί), θα έπρεπε να εκτελεστούν με την διαδικασία της παράτασης και αναδόχους που εκτελούσαν τις μεταφορές μέχρι τις 30-06-2020, σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν.4713/2020. Ωστόσο, οι σχετικοί οικονομικοί φορείς κατέθεσαν υπεύθυνες δηλώσεις (οι οποίες προσκομίστηκαν στην Αρχή συνημμένες στο αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης της αναθέτουσας αρχής), σύμφωνα με τις οποίες δηλώνουν, ότι δεν επιθυμούν να εκτελέσουν τα δρομολόγια. Κατά συνέπεια, τα εν λόγω δρομολόγια θεωρήθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή ως «νέες ανάγκες» προκειμένου να μεταφερθούν οι μαθητές. Για το δρομολόγιο με αύξοντα αριθμό 5, το οποίο θα πρέπει να εκτελεστεί με ειδικά διαμορφωμένο όχημα (Ε.Δ.Ο) και αφορά τη σχολική μονάδα ΕΕΕΚ Αγ.Αθανασίου, απεστάλη e-mail προς την Δ/ση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος-Τμήμα Απασχόλησης & Υποστήριξης της Εκπαίδευσης, (το οποίο προσκομίστηκε συνημμένο στο αίτημα), με το οποίο προσδιορίζεται η ανάγκη μεταφοράς της μαθήτριας με αμαξίδιο προς και από την προαναφερόμενη σχολική μονάδα. Για την ομάδα δρομολογίων με αύξοντα αριθμό 6, η οποία αφορά στα Νηπιαγωγεία Πανοράματος και το Νέο Νηπιαγωγείο Πανοράματος, η απαίτηση είναι η μεταφορά 115 νηπίων, όπως προσδιορίζεται με το έγγραφο με αριθμ.πρωτ.481521(11272)/08-09-2020 του Δήμου Πυλαίας –Χορτιάτη. Με το ταυτόσημο έγγραφο προσδιορίζεται και η ανάγκη μεταφοράς μαθητών 15 νηπίων, από και προς το Νηπιαγωγείο Λιτής. Η ανάγκη για το δρομολόγιο με αύξοντα αριθμό 8, που αφορά στη μεταφορά 13 ατόμων στο 1^ο ΕΝΕΕΓΥΛ-ΔΗΜΟΣΙΟ ΕΙΔΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ, αναφέρεται στο έγγραφο με αριθμ. πρωτ. 526343(12413) της Δ/σης Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος-Τμήμα Απασχόλησης & Υποστήριξης της Εκπαίδευσης. Τέλος για το δρομολόγιο με αύξοντα αριθμό 11 που αφορά στο ΓΕΛ ΡΕΝΤΙΝΑΣ και το 1^ο ΕΠΑΛ ΣΤΑΥΡΟΥ, η ανάγκη μεταφοράς των 16 προσφύγων αναφέρεται στο με αριθμ. πρωτ. 533593(12487) της προαναφερόμενης Διεύθυνσης.

Η αιτούσα Αρχή αναφέρει ότι: *«Για τα δρομολόγια αυτά θα πρέπει να σημειωθεί ότι καλύπτουν σε έναν μεγάλο βαθμό τις ανάγκες μεταφοράς προνηπίων τα οποία εντάχθηκαν στην υποχρεωτική εκπαίδευση βάσει της αρ. πρωτ. 127860/Δ1/13-08-2019 (ΦΕΚ Β 3233) ΚΥΑ, σύμφωνα με την οποία η φοίτηση των νηπίων που συμπληρώνουν ηλικία τεσσάρων (4) ετών γίνεται υποχρεωτική σε όλους τους Δήμους της χώρας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αναγκαστούν πολλοί Δήμοι να αντιμετωπίσουν το μείζον στεγαστικό πρόβλημα που δημιουργήθηκε από την παραπάνω διάταξη, με διάχυση και διασπορά των νέων μαθητών σε κτηριακά συγκροτήματα μεγαλύτερης απόστασης των προβλεπόμενων, από την ΚΥΑ 50025/26.9.2018, 1.200 μέτρων από την οικία τους, σε πολλές δε περιπτώσεις προκύπτει η ανάγκη μεταφορά τους σε κτηριακά συγκροτήματα διαφορετικού δημοτικού διαμερίσματος.*

Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη δημιουργία νέων δομών προσφύγων, που φιλοξενούν κυρίως οικογένειες και ασυνόδευτα παιδιά, και οι οποίοι δεν θα μεταφέρονται πλέον στις σχολικές μονάδες από τη Διεθνή Οργάνωση Μετανάστευσης (ΔΟΜ), είχε ως αποτέλεσμα να παρουσιασθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα, πρόσθετος αυξημένος αριθμός μαθητών για τους οποίους η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης πρέπει να διασφαλίσει τη μεταφορά τους με δημόσια σύμβαση.»

7. Επιπλέον, η Αναθέτουσα Αρχή επισημαίνει στο αίτημά της ότι η προσφυγή στο άρθρο 32 παρ. 2 γ' του ν.4412/2016 στοιχειοθετείται από τα κάτωθι :

«α) η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρωπίνης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών .Αυτό προκύπτει από το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην παιδεία το οποίο απορρέει από το άρθρο 16 του Συντάγματος και θεωρεί το δικαίωμα στην παιδεία όχι μόνο ατομικό αλλά και κοινωνικό αγαθό. Πέρα όμως, από την θεμελίωση στο Σύνταγμα του δικαιώματος στην Παιδεία για του Έλληνες πολίτες, η κανονιστική πυκνότητα των διεθνών συμβάσεων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ποικίλει καθώς υπάρχουν άλλες που θέτουν ένα πλαίσιο αρχών και άλλες προστατεύουν με κυμαινόμενο βαθμό δεσμευτικότητας επιμέρους δικαιώματα. Παράδειγμα των παραπάνω, αποτελούν οι Διακηρύξεις δικαιωμάτων οι οποίες καθαυτές δεν είναι νομικά δεσμευτικές αλλά επέχουν θέση υποδείξεων ή συστάσεων όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1948), η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού (1959).Εκτός των προαναφερθέντων ,τα διεθνή κείμενα του Ο.Η.Ε (Συνθήκες, Συμβάσεις) τα οποία αποτελούν κείμενα με νομική δεσμευτική ισχύ ρυθμίζουν και προστατεύουν με θετικό και αποτελεσματικό τρόπο τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά(μορφωτικά)Δικαιώματα(1966),η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού(1989),η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Μεταναστών, εργατών και Μελών των Οικογενειών τους (1990) και η Σύμβαση κατά Των Διακρίσεων στην Εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, πρέπει να γίνει λόγος και για την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1950) και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αναφορά πέραν της συνταγματικής δέσμευσης και σε ευρωπαϊκά και Διεθνή κείμενα γίνεται διότι η αναφορά στο Σύνταγμα καλύπτει μόνο τους Έλληνες πολίτες ενώ οι κατηγορίες των ασυνόδευτων παιδιών και των προσφύγων καλύπτονται από τα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που έχουν κυρωθεί από την ελληνική έννομη τάξη.

β) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης, που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, απόδειξη της οποίας αποτελεί, ότι οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών για το σχολικό έτος 2020-2021 θα αντιμετωπιστούν με ταυτόχρονη εκτέλεση από την Μ.Ε. Θεσσαλονίκης της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 33 του Ν.4412/2016 μαζί με τη διαδικασία της παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020 για παράταση υφιστάμενων συμβάσεων.

γ) την ύπαρξη απρόβλεπτης ανάγκης, καθώς οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών προκύπτουν μετά την έγγραφη ενημέρωση των διευθυντών των σχολικών μονάδων για τις εγγραφές νέων μαθητών.

δ) ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ απρόβλεπτης περίπτωσης και κατεπείγουσας περίπτωσης.

ε) οι περιστάσεις που επικαλούμαστε με στόχο να αιτιολογήσουμε την κατεπείγουσα ανάγκη δεν προκύπτουν από ευθύνη της Υπηρεσίας μας, καθώς η Υπηρεσία μας προκήρυξε στο σωστό χρόνο διαγωνισμό για τα σχολικά έτη 2020-2023 με τη δημιουργία Δυναμικού Συστήματος Αγορών και ακολούθως προχώρησε και στην παράταση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30/06/2020, για να καλύψει τις ανάγκες της νέας σχολικής χρονιάς.

στ) η ανάθεση των συμβάσεων θα γίνει στο μέτρο που κρίνεται απαραίτητο, υπό την έννοια, ότι σε περίπτωση που έχουμε Απόφαση επί της αιτήσεως αναστολής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, τότε στην Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών για το ΔΣΑ θα εισαχθούν και τα εν λόγω δρομολόγια, προκειμένου να υπάρχουν ανάδοχοι και να αναπτυχθεί ο υγιής ανταγωνισμός.»

II. Νομικό πλαίσιο

8. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι:

«2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] γ) [...] Ειδικότερα: [...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα «προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών» από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τη Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον «εργασίμες» ημέρες. [...]».

9. Η διάταξη του άρθρου 1 παράγραφος 2 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016) ορίζει ότι: «Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού».

10. Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 2 και του άρθρου 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου [...]

5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή

περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...]

9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6. (α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, (β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης, [...]"

11. Η διάταξη του άρθρου 5 ("Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)") του ίδιου ως άνω νόμου ορίζει ότι:

"Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...) γ) 209.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', [...]"

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30^{ης} Οκτωβρίου 2019 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», το ως άνω ποσό, από 01.01.2020 αναπροσαρμόστηκε στις 214.000 ευρώ.

12. Στις διατάξεις του άρθρου 6 ("Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)") του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...]

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η εκτιμωμένη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα

αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...]

8. Όταν προτεινόμενο έργο ή προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. [...]

10. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις για μεμονωμένα τμήματα κατά τις διατάξεις του παρόντος Βιβλίου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη αξία μόνο του τμήματος, εφόσον αυτή, χωρίς ΦΠΑ, είναι μικρότερη από 80.000 ευρώ για προμήθειες ή υπηρεσίες ή από 1.000.000 ευρώ για έργα. Πάντως, η συνολική αξία των τμημάτων που ανατίθενται με αυτόν τον τρόπο, δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων στις οποίες έχει διαιρεθεί το προτεινόμενο έργο, η προτεινόμενη απόκτηση ομοιογενών αγαθών ή η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών. [...]"

13. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

"2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη".

14. Στις διατάξεις του άρθρου 364 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι:

«Άρθρο 364 Ανασταλτικό αποτέλεσμα

1. Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΑΕΠΠ μετά από άσκηση προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 368. Κατά τα λοιπά, η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 366.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν δεν απαιτείται προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης, β) αν υποβλήθηκε μόνο μία (1) προσφορά και δεν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι και γ) εφόσον πρόκειται για εκτελεστική σύμβαση συμφωνίας - πλαίσιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39, ή για σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο Δυναμικού Συστήματος Αγορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 33 και 270».

15. Στις διατάξεις του άρθρου 372 ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι:

«Άρθρο 372 Δικαστική προστασία στο πεδίο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης

1. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης της ΑΕΠΠ και την ακύρωσή της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, με τριμελή σύνθεση, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Δικαίωμα άσκησης των ίδιων ενδίκων βοηθημάτων έχει και η αναθέτουσα αρχή αν η ΑΕΠΠ κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή. Με τα ένδικα βοηθήματα της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες με την απόφαση της ΑΕΠΠ και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως τη συζήτηση της αίτησης αναστολής ή την πρώτη συζήτηση της αίτησης ακύρωσης. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου, για την εκδίκαση των διαφορών αυτών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. 18/1989 (Α' 8).

2. Αιτήσεις αναστολής του νόμου αυτού εκδικάζονται από τον Πρόεδρο Εφετών του οικείου Διοικητικού Εφετείου ή από τον Εφέτη που αυτός ορίζει. Σε περίπτωση ιδιαίτερης σπουδαιότητας της υπόθεσης, ο ανωτέρω Πρόεδρος ή Εφέτης μπορεί να εισάγουν την αίτηση σε τριμελές συμβούλιο του δικαστηρίου, στο οποίο προεδρεύει ο Πρόεδρος Εφετών και μετέχει ο Εφέτης Εισηγητής.

3. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των δύο προηγούμενων παραγράφων, διαφορές οι οποίες προκύπτουν κατά την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών, δημόσιων συμβάσεων οι οποίες υλοποιούνται ως Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), σύμφωνα με το ν. 3389/2005 (Α' 232), δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Ομοίως, διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

4. Η άσκηση της αίτησης αναστολής δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση της αίτησης ακύρωσης.

Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής και συζητείται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της.

Για την άσκηση της αιτήσεως αναστολής κατατίθεται παράβολο το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,1% της προϋπολογισθείσας αξίας, περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α., το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο των πεντακοσίων (500) ευρώ και ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Το 1/2 του ποσού του παραβόλου καταβάλλεται κατά την κατάθεση της αιτήσεως και αν η αίτηση απορριφθεί ο αιτών καταδικάζεται στην καταβολή του υπολοίπου 1/2 με την απόφαση του δικαστηρίου.

Για την είσπραξη του παραβόλου εκδίδεται αποκλειστικά διπλότυπο είσπραξης από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, υπέρ του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) και υπέρ του Δημοσίου, σε ποσοστό 60% και 40% του συνολικού ύψους αντιστοίχως, το οποίο καταμερίζεται σε δύο αντίστοιχα Κ.Α.Ε.. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της αιτήσεως αναστολής το δικαστήριο διατάσσει την απόδοσή του στον αιτούντα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 36 του π.δ. 18/1989.

Με την κατάθεση της αιτήσεως αναστολής η προθεσμία άσκησης της αίτησης ακύρωσης διακόπτεται και αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Ο διάδικος που πέτυχε υπέρ αυτού την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, οφείλει μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης αυτής, να ασκήσει την αίτηση ακύρωσης, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς της αναστολής. Η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν του τριμήνου από την κατάθεση του δικογράφου. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 52 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή εφόσον πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου και η αναστολή είναι αναγκαία για να αρθούν τα δυσμενή από την παράβαση αποτελέσματα ή να αποτραπεί η ζημία των συμφερόντων του αιτούντος. Η αίτηση όμως μπορεί να απορριφθεί αν, από τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και επιτακτικών λόγων γενικού δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

Η απόφαση επί της αναστολής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης. Το διατακτικό των αποφάσεων αυτών, υπογραφόμενο από τον Πρόεδρο, τα μέλη και τον Γραμματέα, εκδίδεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης ή αν έχει χορηγηθεί προθεσμία στους διαδίκους για τη νομιμοποίησή τους ή για την υποβολή υπομνήματος από τη λήξη της προθεσμίας αυτής. Η προθεσμία προς τους διαδίκους δεν μπορεί πάντως να υπερβαίνει τις τρεις (3) ημέρες από την εκδίκαση.

Η άσκηση αίτησης αναστολής κωλύει τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.

5. Εάν η αίτηση αναστολής γίνει δεκτή, το όργανο το οποίο εξέδωσε την πράξη της οποίας η εκτέλεση αναστέλλεται με την απόφαση μπορεί να συμμορφωθεί προς το διατακτικό ή και το εν γένει περιεχόμενο της απόφασης και να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει κατάλληλα την πράξη που προκάλεσε τη διαφορά. Στην περίπτωση αυτή, για το κύριο ένδικο βοήθημα που ασκήθηκε, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989.

6. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν άσκησε ή άσκησε ανεπιτυχώς την αίτηση αναστολής και η σύμβαση υπογράφηκε και ολοκληρώθηκε η εκτέλεσή της πριν από τη συζήτηση της αίτησης ακύρωσης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989.

7. Αν το δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, η τελευταία δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία σύναψης της σύμβασης με απόφαση της ΑΕΠΠ ή με απόφαση επί αίτησης αναστολής ή με προσωρινή διαταγή. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 373».

16. Επίσης, παρατίθενται σχετικές με την κρινόμενη υπόθεση διατάξεις του εθνικού νομικού πλαισίου για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων από τις Περιφέρειες της χώρας:

16.1 Στο άρθρο 33 του ν. 4713/2020 (Α' 147/29.7.2020) προβλέπεται ότι:

«Μεταφορά μαθητών κατά το σχολικό έτος 2020-2021

1. Στις περιπτώσεις των εκκρεμών έως την έναρξη του σχολικού έτους 2020 - 2021 διαγωνισμών, τους οποίους προκήρυξαν οι Περιφέρειες για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση της εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες ή προσωρινούς αναδόχους μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και πάντως το αργότερο μέχρι τις 30.6.2021.

2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες:

α) δεν κατέστη εφικτό από τις οικείες Περιφέρειες να προκηρύξουν διαγωνισμούς,

β) προέκυψαν νέες ανάγκες μετά από την προκήρυξη των διαγωνισμών,

γ) υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλήθηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες,

δ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες ή προσωρινοί ανάδοχοι στους εκκρεμείς διαγωνισμούς,

η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει έως τις 30.6.2021, την εκτέλεση των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2020.

Εφόσον δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η παράταση της εκτέλεσης των συμβάσεων, η Οικονομική Επιτροπή δύναται να αναθέτει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνησίου ανταγωνισμού».

3. Οι δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημόσιων σχολείων, που αφορούν και πραγματοποιούνται μέχρι και το σχολικό έτος 2020 - 2021, καταβάλλονται νόμιμα μέχρι τη σύναψη της σχετικής σύμβασης μεταφοράς, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με την απόφαση ανάθεσης της οικείας Οικονομικής Επιτροπής.

4. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το συμβατικό κόστος εκάστου δρομολογίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη αποζημίωση που προκύπτει από την εφαρμογή της υπ' αρ. 50025/2018 (Β' 4217) κοινής υπουργικής απόφασης.

5. Τα κατακυρωτικά έγγραφα των προσωρινών μειοδοτών των ηλεκτρονικών διαγωνισμών μεταφοράς μαθητών των παρ. 1 και 2, όπως αυτά ορίζονται από τον ν. 4412/2016, γίνονται αποδεκτά, εφόσον κατατεθούν σε φυσική μορφή ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής, μετά από απόφασή της και σε χρόνο τον οποίο αυτή ορίζει».

16.2 Στο άρθρο 2 Κεφάλαιο Γ' (Μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών) παρ. 2 της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 50025/19.9.2018 με τίτλο "Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες" (ΦΕΚ Β' 4217/26.9.2018) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"2. Κανόνες διαδικασίας σύναψης και εκτέλεσης σύμβασης.

Η διαδικασία σύναψης, η εποπτεία και η παρακολούθηση της σύμβασης διενεργούνται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4412/2016.

α. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον έξι μήνες πριν την έναρξη των

δρομολογιών με βάση τα στοιχεία της παρ. 1.β. του άρθρου 5.

β. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται από ένα (1) έως τρία (3) έτη αρχής γενομένης από την έναρξη του σχολικού έτους αφετηρίας. Οι προσφορές των υποψηφίων αναδόχων υποβάλλονται ανά τμήμα το οποίο συνίσταται από ένα ή περισσότερα δρομολόγια μονής διαδρομής ή μετ' επιστροφής με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) σε ακέραιες μονάδες. Ένα ή περισσότερα τμήματα μπορούν να συνιστούν ομάδες δρομολογιών.

[...]

στ. Στο διαγωνισμό προβλέπονται δικαιώματα προαίρεσης, που καθορίζονται ως εξής:

στ.1) Ποσοστό προαίρεσης που καθορίζεται σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της κάθε Περιφέρειας και αναγράφεται σαφώς και ρητά στην προκήρυξη και τη διακήρυξη του διαγωνισμού, για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογιών (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογιών ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όπως και για την ύπαρξη συνοδού, όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Η επιφύλαξη περί ασκήσεως του δικαιώματος προαιρέσεως, όπως και η δυνατότητα διακοπής της σύμβασης λόγω κατάρτησης δρομολογίου πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και στην αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. Σε κάθε περίπτωση, εφαρμοστέες είναι οι σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016 περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων γενικών υπηρεσιών.

στ.2) Δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης για διάστημα μέχρι πέντε (5) μήνες, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών. Η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας της σύμβασης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και τη διακήρυξη του διαγωνισμού. Οι διαδικασίες του διαγωνισμού καθορίζονται λαμβανομένου υπόψη και του ποσού της προαίρεσης, η αξία του οποίου λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της δημόσιας σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση, οι τροποποιήσεις των συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους διέπονται από τις ρυθμίσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

ζ. Για την ανάθεση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών οι Περιφέρειες μπορούν να προσφεύγουν στις διαδικασίες των άρθρων 27, 28, 29, 32, 117 και 118 του ν. 4412/2016. Επίσης ανάλογα με το είδος, το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και τη χρονική διάρκεια αυτών, οι Περιφέρειες δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις μεταφοράς μαθητών στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών ή συμφωνίας-πλαίσιο με βάσει τις προβλέψεις των άρθρων 33 και 39 του ν. 4412/2016 αντίστοιχα.”

Τέλος, στο άρθρο 5 (με τον τίτλο “Αρμόδια Όργανα”) της ως άνω Κ.Υ.Α. προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“Ως αρμόδια όργανα για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων ενεργειών της παρούσας είναι τα εξής: 1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας: α. βεβαιώνει τους δικαιούχους μεταφοράς μαθητές, κατόπιν εξακρίβωσης της απόστασης της παρ. 1 του άρθρου 1. [...] β. διαβιβάζει προς στην Περιφέρεια και κοινοποιεί στην οικεία Δ/νση Εκπαίδευσης έως και την 31η Ιανουαρίου κατάσταση των εκτιμώμενων δικαιούχων

μεταφοράς μαθητών του επόμενου σχολικού έτους, βασιζόμενος στα στοιχεία των μαθητών του τρέχοντος έτους καθώς και στην πρόβλεψη για τις αναμενόμενες αποχωρήσεις και νέες εγγραφές. [...]

2. Η Περιφέρεια είναι αρμόδια: α. [...] β. για την τελική κατάρτιση των απαιτούμενων δρομολογίων για τη μεταφορά μαθητών, με ανάλυση των στοιχείων των δικαιούχων μεταφοράς μαθητών που λαμβάνει από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και ιδιαίτερα για την κοστολόγησή τους, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του κεφ. Β και τις παραγράφους 2 και 3 του κεφ. Γ, του άρθρου 2 της παρούσας, καθώς και την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται σ' αυτήν, [...]"

III. Νομική Εκτίμηση

17. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία ως ΟΤΑ β' βαθμού αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 1(α) του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών και δη γενικών υπηρεσιών κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 9(β) του ν. 4412/2016.

Περαιτέρω, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 8 του ν. 4412/2016, και δεδομένου ότι η εκτιμώμενη αξία της εξεταζόμενης (προς σύναψη) δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών ποσού 243.498,53€ άνευ ΦΠΑ, τόσο αυτούσια, πολύ περισσότερο δε αθροιζόμενη με τη συνολική εκτιμώμενη αξία, ποσού 58.870.967,74€ άνευ ΦΠΑ, της προκηρυχθείσας από την ίδια ως άνω αναθέτουσα αρχή εντός του ίδιου έτους, αναφερόμενης υπό παρ. 3 της παρούσας, δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών ομοίου αντικειμένου, υπερβαίνει κατά πολύ το ισχύον εφαρμοστέο χρηματικό κατώφλι, ποσού 214.000€ χωρίς ΦΠΑ, του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών των μη κεντρικών αναθετουσών αρχών, όπως η αιτούσα, προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011.

18. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας.

Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ, συναφώς δε και η Οδηγία 2014/24/ΕΕ, να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249,

σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

19. Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι κάθε αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην συγκεκριμένη εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011).

Επιπλέον, το Ελεγκτικό Συνέδριο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕλΣυν 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008 υπό το (προϊσχύσαν) καθεστώς της διάταξης του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του π.δ/τος 60/2007, το οποίο είχε ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο την Οδηγία 2004/18/ΕΚ, την οποία και κατήργησε η Οδηγία 2014/24/ΕΕ που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το ν. 4412/2016).

20. Ειδικότερα, κατά την πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, «ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται εκείνα τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία, ακριβώς επειδή δεν μπορούσαν να είναι γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της, κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκών για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών, που είναι απολύτως αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας των απρόβλεπτων γεγονότων, και όχι για την κάλυψη των τακτικών αναγκών της. Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με διαδικασία διαπραγμάτευσης πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, καθόσον εισάγουν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, το δε βάρος απόδειξης, ότι πράγματι συντρέχουν σωρευτικώς οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την εκάστοτε παρέκκλιση, φέρει η αναθέτουσα αρχή η οποία κάθε φορά τις επικαλείται» (βλ. ΕλΣυν. Ζ' Κλιμάκιο πράξη 164/2018 και Τμήμα VI απόφαση 1326/2018 και τις εκεί παραπομπές σε ΕλΣυν. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 3015, 3217/2012, κ.ά.).

21. Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 συνέχεται με τη σωρευτική συνδρομή πέντε προϋποθέσεων και συγκεκριμένα των εξής:

- i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία,
- ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εάν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

22. Αξιολογώντας, εν προκειμένω, τη συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 στην κρινόμενη υπόθεση, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης η οποία δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων:

Η επικαλούμενη από την αιτούσα κατεπείγουσα ανάγκη, αφορά στην κάλυψη νέων αναγκών μεταφοράς μαθητών, ήτοι 11 νέων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται παιδιά προσφύγων, για το σχολικό έτος 2020-2021, προϋπολογισμού 243.498,53 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, περιλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης 20%, των οποίων ζητήθηκε αρχικά η ανάθεση με ημερομηνία έναρξης φυσικού αντικείμενου την 14-09-2020 και ημερομηνία λήξης την 30-06-2021 (χρονική διάρκεια σύμβασης έως τη λήξη του σχολικού έτους 2020-2021). Διευκρινίζεται, ωστόσο, από την αιτούσα πως «*θα προχωρήσει στην ανάθεση αυτών των δρομολογίων με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για χρονικό διάστημα έως 30/06/2021 ή μέχρι την ανάδειξη αναδόχων σε συντομότερο χρόνο στα πλαίσια του ΔΣΑ, καθώς τα δρομολόγια αυτά θα συμπεριληφθούν στην πρόσκληση η οποία θα αποσταλεί στους εγγεγραμμένους στο μητρώο οικονομικούς φορείς.*»

Πρόκειται για νέα δρομολόγια, όπως αυτά αποτυπώνονται στον παρατεθέντα πίνακα, που αντιστοιχούν, όπως προαναφέρθηκε, σε αιτήματα Διευθυντών Σχολικών Μονάδων τα οποία απεστάλησαν στην αρμόδια Διεύθυνση τον Σεπτέμβριο, και κυρίως αφορούν σε νήπια, η φοίτηση των οποίων γίνεται υποχρεωτική σε όλους τους Δήμους της χώρας με τη συμπλήρωση τεσσάρων ετών, καθώς και παιδιών που μεταφέρονται σε σχολικές μονάδες από προσφυγικούς καταυλισμούς και άλλους χώρους που διαβιούν πρόσφυγες. Τα ανωτέρω αφορούν στην εκτέλεση μεταφορικού έργου, με χρονική διάρκεια σύμβασης έως τη λήξη του σχολικού έτους 2020 – 2021 (την 30^η.6.2021).

Σύμφωνα με την αιτούσα: «*η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Αυτό προκύπτει από το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην παιδεία το οποίο απορρέει από το άρθρο 16 του Συντάγματος και θεωρεί το δικαίωμα στην παιδεία όχι μόνο ατομικό αλλά και κοινωνικό αγαθό. Πέρα όμως, από την θεμελίωση στο Σύνταγμα του δικαιώματος στην Παιδεία για του Έλληνες*

πολίτες, η κανονιστική πυκνότητα των διεθνών συμβάσεων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ποικίλει καθώς υπάρχουν άλλες που θέτουν ένα πλαίσιο αρχών και άλλες προστατεύουν με κυμαινόμενο βαθμό δεσμευτικότητας επιμέρους δικαιώματα. Παράδειγμα των παραπάνω, αποτελούν οι Διακηρύξεις δικαιωμάτων οι οποίες καθαυτές δεν είναι νομικά δεσμευτικές αλλά επέχουν θέση υποδείξεων ή συστάσεων όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1948), η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού (1959). Εκτός των προαναφερθέντων, τα διεθνή κείμενα του Ο.Η.Ε.(Συνθήκες, Συμβάσεις) τα οποία αποτελούν κείμενα με νομική δεσμευτική ισχύ ρυθμίζουν και προστατεύουν με θετικό και αποτελεσματικό τρόπο τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά(μορφωτικά) Δικαιώματα(1966), η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού(1989), η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Μεταναστών, εργατών και Μελών των Οικογενειών τους (1990) και η Σύμβαση κατά Των Διακρίσεων στην Εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, πρέπει να γίνει λόγος και για την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου(1950) και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αναφορά πέραν της συνταγματικής δέσμευσης και σε ευρωπαϊκά και Διεθνή κείμενα γίνεται διότι η αναφορά στο Σύνταγμα καλύπτει μόνο τους Έλληνες πολίτες ενώ οι κατηγορίες των ασυνόδευτων παιδιών και των προσφύγων καλύπτονται από τα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που έχουν κυρωθεί από την ελληνική έννομη τάξη.»

Περαιτέρω, όσον αφορά στο εάν η κάλυψη της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης δεν συμβιβάζεται με την τήρηση των προθεσμιών που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η επισπευσμένη ανοικτή ή κλειστή διαδικασία των άρθρων 27 παρ. 3 και 28 παρ. 7 ν. 4412/2016 αντίστοιχα, η αιτούσα αναφέρει ότι η προκειμένη κατεπείγουσας ανάγκη «δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, απόδειξη της οποίας αποτελεί, ότι οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών για το σχολικό έτος 2020-2021 θα αντιμετωπιστούν με ταυτόχρονη εκτέλεση από την Μ.Ε. Θεσσαλονίκης της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 33 του Ν.4412/2016 μαζί με τη διαδικασία της παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020 για παράταση υφιστάμενων συμβάσεων».

Όπως ειδικότερα αναφέρει η αιτούσα, «Προκειμένου, όμως, να καλύψουμε τις ανάγκες μεταφοράς μαθητών για το τρέχον σχολικό έτος, και με δεδομένο ότι οι συμβάσεις μεταφοράς μαθητών ολοκληρώθηκαν στις 30/06/2020, η Υπηρεσία μας, κατ' εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020, προχώρησε σε παράταση έως 30/06/2021 των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30/06/2020, οι οποίες θα διακοπούν αυτοδίκαια εφόσον προκύψουν νωρίτερα ανάδοχοι στα πλαίσια του ΔΣΑ. Για το λόγο αυτό εκδόθηκε η 1013/2020 Απόφαση της Ο.Ε. με την οποία παρατάθηκαν 459 δρομολόγια. Τα συγκεκριμένα δρομολόγια, που παρατάθηκαν δεν μπορούν να καλύψουν τις νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών, όπως αυτές αποτυπώνονται με τα αριθμ.πρωτ. 505496(10981)/17-09-2020 & 510584(11939)/21-09-2020 έγγραφα της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης ΜΕΘ, καθώς πρόκειται για δρομολόγια, που δεν εκτελούνταν στις 30/06/2020, αλλά η ανάγκη εκτέλεσής τους προέκυψε τον μήνα Σεπτέμβριο και αφορά το σχολικό έτος 2020-2021. Κατά την παράταση των συγκεκριμένων συμβάσεων εξετάστηκε η δυνατότητα ένταξης μαθητών σε αυτές με ενεργοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης, όπου αυτό ήταν εφικτό. Με δεδομένο, ότι τα νέα δρομολόγια

προέκυψαν κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα κρίθηκε σκόπιμο αυτά να συμπεριληφθούν στην πρόσκληση, που θα αποστέλλονταν στα πλαίσια του ΔΣΑ η Υπηρεσία μας, κατ'εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020, θα προχωρήσει στην ανάθεση αυτών των δρομολογίων με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για χρονικό διάστημα έως 30/06/2021 ή μέχρι την ανάδειξη αναδόχων σε συντομότερο χρόνο στα πλαίσια του ΔΣΑ, καθώς τα δρομολόγια αυτά θα συμπεριληφθούν στην πρόσκληση η οποία θα αποσταλεί στους εγγεγραμμένους στο μητρώο οικονομικούς φορείς.» Η Αναθέτουσα επισημαίνει, επίσης, ότι οι λόγοι που οδήγησαν την Υπηρεσία στην απόφαση να προχωρήσει στην ανάθεση αυτών των δρομολογίων με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, δυνάμει της παρ.2 του άρθρου 33 του ν.4713/2020, για χρονικό διάστημα έως 30-06-2021 ή μέχρι την ανάδειξη αναδόχων σε συντομότερο χρόνο στα πλαίσια του ΔΣΑ, εδράζονται κυρίως σε λόγους οικονομίας χρόνου αλλά και στην προσπάθεια εξυπηρέτησης των μαθητών.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, έχοντας υπόψη τους ισχυρισμούς της αιτούσας, καθώς και τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης, η οποία συνδέεται με την άσκηση του κατά τα ως άνω κατοχυρωμένου δικαιώματος των μαθητών των συγκεκριμένων δημοσίων σχολείων για δωρεάν παιδεία (πρβλ. Δ18/2020 και Δ87/2020 γνώμες της Αρχής), θεμελιώνεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης για την ανάθεση των εν λόγω υπηρεσιών / 11 νέων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, δεδομένου μάλιστα ότι έχει ήδη εκκινήσει η νέα σχολική χρονιά 2020-2021. Τα ανωτέρω δρομολόγια, όπως κατέστη σαφές, προέκυψαν ως νέες ανάγκες, μετά την προκήρυξη του ως άνω διαγωνισμού μέσω ΔΣΑ και δεν μπορούσαν ούτε να καλυφθούν με την παράταση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2020, κατ'εφαρμογή των σχετικών προπαρατεθεισών διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4713/2020, ούτε μπορούν να ανατεθούν στο παρόν χρονικό σημείο μέσω του ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών μέσω ΔΣΑ, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα υπό σημείο 4 της παρούσας.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Σύμφωνα με την αιτούσα, η ανάγκη για την κάλυψη των 11 νέων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, στα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα, προέκυψε ως εξής:

«Με τα με αριθμ. πρωτ. 505496(10981)/17-09-2020 & 510584(11939)/21-09-2020 έγγραφα της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης ΜΕΘ, διαβιβάστηκαν στην Υπηρεσία μας 11 δρομολόγια μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και παιδιών προσφύγων, και ζητήθηκε η ανάθεσή τους με ημερομηνία έναρξης φυσικού αντικειμένου την 14/09/2020 και ημερομηνία λήξης την 30/06/2020. Πρόκειται για νέα δρομολόγια, που αντιστοιχούν σε αιτήματα Διευθυντών Σχολικών Μονάδων τα οποία απεστάλησαν στην αρμόδια Διεύθυνση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος, και ιδιαίτερα αφορούν νήπια, η φοίτηση των οποίων γίνεται υποχρεωτική σε όλους τους Δήμους της χώρας με τη συμπλήρωση τεσσάρων ετών, καθώς και παιδιών που μεταφέρονται σε σχολικές μονάδες από προσφυγικούς καταυλισμούς και άλλους χώρους, που διαβιούν πρόσφυγες αλλά και δρομολόγια για άτομα με ειδικές ανάγκες.»

Τα ανωτέρω νέα δρομολόγια, τα οποία αποτυπώνουν νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών, όπως αναφέρεται ανωτέρω, δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν με την παράταση της

εκτέλεσης των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2020 και τούτο, όπως επικαλείται η αιτούσα, «Για τα δρομολόγια αυτά θα πρέπει να σημειωθεί ότι καλύπτουν σε έναν μεγάλο βαθμό τις ανάγκες μεταφοράς προνηπίων τα οποία εντάχθηκαν στην υποχρεωτική εκπαίδευση βάσει της αρ. πρωτ. 127860/Δ1/13-08-2019 (ΦΕΚ Β 3233) ΚΥΑ, σύμφωνα με την οποία η φοίτηση των νηπίων που συμπληρώνουν ηλικία τεσσάρων (4) ετών γίνεται υποχρεωτική σε όλους τους Δήμους της χώρας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αναγκαστούν πολλοί Δήμοι να αντιμετωπίσουν το μείζον στεγαστικό πρόβλημα που δημιουργήθηκε από την παραπάνω διάταξη, με διάχυση και διασπορά των νέων μαθητών σε κτηριακά συγκροτήματα μεγαλύτερης απόστασης των προβλεπομένων, από την ΚΥΑ 50025/26.9.2018, 1.200 μέτρων από την οικία τους, σε πολλές δε περιπτώσεις προκύπτει η ανάγκη μεταφορά τους σε κτηριακά συγκροτήματα διαφορετικού δημοτικού διαμερίσματος.

Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τη δημιουργία νέων δομών προσφύγων, που φιλοξενούν κυρίως οικογένειες και ασυνόδευτα παιδιά, και οι οποίοι δεν θα μεταφέρονται πλέον στις σχολικές μονάδες από τη Διεθνή Οργάνωση Μετανάστευσης (ΔΟΜ), είχε ως αποτέλεσμα να παρουσιασθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα, πρόσθετος αυξημένος αριθμός μαθητών για τους οποίους η Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης πρέπει να διασφαλίσει τη μεταφορά τους με δημόσια σύμβαση».

Τα παραπάνω γεγονότα διαφαίνεται ότι συνδέονται με την επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη της ανάθεσης των 11 νέων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, κατά τα αναφερόμενα στην προϋπόθεση (iii) της παρούσας, δεν ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της αιτούσας αναθέτουσας αρχής και, συνεπώς, πρόκειται για απρόβλεπτη ανάγκη, με δεδομένο ότι οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών προκύπτουν μετά την έγγραφη ενημέρωση των διευθυντών των σχολικών μονάδων για τις εγγραφές νέων μαθητών (πρβλ. και Δ87/2020 γνώμη της Αρχής επί αντίστοιχου αιτήματος της ίδιας αναθέτουσας αρχής με την επίκληση παρόμοιων ισχυρισμών). Η αιτούσα στο αίτημά της αναφέρει ότι «Τα συγκεκριμένα δρομολόγια, που παρατάθηκαν δεν μπορούν να καλύψουν τις νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών, όπως αυτές αποτυπώνονται με τα αριθμ.πρωτ. 505496(10981)/17-09-2020 &510584(11939)/21-09-2020 έγγραφα της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης ΜΕΘ, καθώς πρόκειται για δρομολόγια, που δεν εκτελούνταν στις 30/06/2020, αλλά η ανάγκη εκτέλεσής τους προέκυψε τον μήνα Σεπτέμβριο και αφορά το σχολικό έτος 2020-2021. Κατά την παράταση των συγκεκριμένων συμβάσεων εξετάστηκε η δυνατότητα ένταξης μαθητών σε αυτές με ενεργοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης, όπου αυτό ήταν εφικτό. Με δεδομένο, ότι τα νέα δρομολόγια προέκυψαν κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα κρίθηκε σκόπιμο αυτά να συμπεριληφθούν στην πρόσκληση, που θα αποστέλλονταν στα πλαίσια του ΔΣΑ».

Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016, εφόσον δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η παράταση της εκτέλεσης των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών, έχει αναγνωριστεί και σε νομοθετικό επίπεδο, με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4713/2020 που προβλέπει ότι: «Εφόσον δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η παράταση της εκτέλεσης των συμβάσεων, η Οικονομική Επιτροπή δύναται να αναθέτει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 (Α` 147), λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνησίου ανταγωνισμού».

Μολονότι η Αρχή οφείλει – σε κάθε περίπτωση - να εξετάσει ad hoc τη συνδρομή των σχετικών προϋποθέσεων του άρθρου 32, η ανωτέρω νομοθετική πρόβλεψη θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι καταδεικνύει τη βούληση του νομοθέτη να επισπευσθεί η υπό κρίση διαδικασία με την εφαρμογή των προϋποθέσεων του άρθρου 32 ν. 4412/2016 (πρβλ. Δ98/2020 γνώμη της Αρχής).

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή κατεπείγουσας ανάγκης

Για να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 θα πρέπει η κατεπείγουσα ανάγκη που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες για αυτήν περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια.

Στην κρινόμενη υπόθεση, διαφαίνεται, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, ότι η επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη για την ανάθεση της εκτέλεσης - έως τη λήξη του σχολικού έτους 2020-2021, ήτοι έως τις 30-06-2021 - των 11 νέων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, στα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα, οφείλεται στα απρόβλεπτα, για την αιτούσα γεγονόςτα, που αντιστοιχούν σε αιτήματα Διευθυντών Σχολικών Μονάδων, τα οποία διαβιβάστηκαν στην αιτούσα μετά τις 15-09-2020 (σύμφωνα με τα με αριθμ. πρωτ. 505496(10981)/17-09-2020 &510584(11939)/21-09-2020 έγγραφα της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης ΜΕΘ).

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική της ευθύνη

Ως προς το εν λόγω ζήτημα, η αιτούσα προβάλλει τον ισχυρισμό ότι «οι περιστάσεις που επικαλούμαστε με στόχο να αιτιολογήσουμε την κατεπείγουσα ανάγκη δεν προκύπτουν από ευθύνη της Υπηρεσίας μας, καθώς η Υπηρεσία μας προκήρυξε στο σωστό χρόνο διαγωνισμό για τα σχολικά έτη 2020-2023 με τη δημιουργία Δυναμικού Συστήματος Αγορών και ακολούθως προχώρησε και στην παράταση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30/06/2020, για να καλύψει τις ανάγκες της νέας σχολικής χρονιάς.».

Ως προς την ειδικότερη αναφορά της αιτούσας ότι τα 11 νέα δρομολόγια τα οποία, όπως καταδείχθηκε ανωτέρω, συνδέονταν με απρόβλεπτες περιστάσεις και δεν συμπεριλαμβάνονταν (ούτε μπορούσαν – άλλωστε - να συμπεριλαμβάνονται, αφού προέκυψαν μεταγενέστερα) στη διακήρυξη του ΔΣΑ, με το αίτημα της αιτούσας διευκρινίζεται ότι:

«Προκειμένου, όμως, να καλύψουμε τις ανάγκες μεταφοράς μαθητών για το τρέχον σχολικό έτος, και με δεδομένο ότι οι συμβάσεις μεταφοράς μαθητών ολοκληρώθηκαν στις 30/06/2020, η Υπηρεσία μας, κατ'εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020, προχώρησε σε παράταση έως 30/06/2021 των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30/06/2020, οι οποίες θα διακοπούν αυτοδίκαια εφόσον προκύψουν νωρίτερα ανάδοχοι στα πλαίσια του ΔΣΑ. Για το λόγο αυτό εκδόθηκε η 1013/2020 Απόφαση της Ο.Ε. με την οποία παρατάθηκαν 459 δρομολόγια. Τα συγκεκριμένα δρομολόγια, που παρατάθηκαν δεν μπορούν να καλύψουν τις νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών, όπως αυτές αποτυπώνονται με τα αριθμ.πρωτ. 505496(10981)/17-09-2020 &510584(11939)/21-09-2020 έγγραφα της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης ΜΕΘ, καθώς πρόκειται για δρομολόγια, που δεν εκτελούνταν στις 30/06/2020,

αλλά η ανάγκη εκτέλεσής τους προέκυψε τον μήνα Σεπτέμβριο και αφορά το σχολικό έτος 2020-2021. Κατά την παράταση των συγκεκριμένων συμβάσεων εξετάστηκε η δυνατότητα ένταξης μαθητών σε αυτές με ενεργοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης, όπου αυτό ήταν εφικτό. Με δεδομένο, ότι τα νέα δρομολόγια προέκυψαν κατά το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα κρίθηκε σκόπιμο αυτά να συμπεριληφθούν στην πρόσκληση, που θα αποστέλλονταν στα πλαίσια του ΔΣΑ».

Περαιτέρω, η αιτούσα, ως προς την αιτιολόγηση του: α) γιατί δεν αποσφραγίσθηκαν και δεν αξιολογήθηκαν οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων (κατά το πρώτο στάδιο δημιουργίας του ΔΣΑ), κατόπιν άσκησης της προδικαστικής προσφυγής, κατά των όρων του διαγωνισμού, στις 07-07-2020, όπως και β) γιατί «μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αίτησης αναστολής από το Συμβούλιο της Επικρατείας», η αιτούσα «δεν θα προχωρήσει στην κατάρτιση του μητρώου στα πλαίσια του ΔΣΑ και ως εκ τούτου δεν θα αποστείλει και πρόσκληση υποβολής προσφορών στους οικονομικούς φορείς για τα δρομολόγια του σχολικού έτους 2020-2021», η αιτούσα διευκρινίζει ειδικότερα ότι:

«Κατά των όρων της Διακήρυξης ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Ανεξάρτητης Αρχής Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) στις 07-07-2020 και λόγω αυτού δεν αποσφραγίσθηκαν και δεν αξιολογήθηκαν οι Αιτήσεις Συμμετοχής των οικονομικών φορέων και δεν στάλθηκε και η πρόσκληση υποβολής προσφορών. Επί της ασκηθείσας προδικαστικής προσφυγής εκδόθηκε η αριθμ.1022/2020/03-09-2020 Απόφαση της Α.Ε.Π.Π, η οποία απέρριψε στο σύνολο τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας εταιρείας και στην συνέχεια η προσφεύγουσα άσκησε στις 11/09/2020 Αίτηση Αναστολής στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Η ασκηθείσα αίτηση αναστολής κατά της προαναφερθείσας Απόφασης της ΑΕΠΠ, που κατατέθηκε ενώπιον του Δ' Τμήματος του ΣτΕ είχε προσδιορίσει δικάσιμο για τις 19-10-2020. Επ' αυτής, όπως επισημαίνει η Αναθέτουσα Αρχή δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα απόφαση του ΣτΕ αλλά ούτε προσωρινή διαταγή που να αφορά την διαγωνιστική διαδικασία για τα δρομολόγια μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας Μ.Ε Θεσσαλονίκης ,για τα σχολικά έτη 2020-2021,2021-2022,2022-2023, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 73.000.000,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α και δικαιωμάτων προαίρεσης 58.870.967,74€ άνευ Φ.Π.Α. Η αναθέτουσα αρχή επεσήμανε ότι δεν ασκήθηκε καμία άλλη προδικαστική προσφυγή ή άλλο ένδικο βοήθημα κατά των όρων της Διακήρυξης του Δυναμικού Συστήματος Αγορών (ΔΣΑ). Ως συνέπεια, μέχρι την έκδοση Απόφασης από το Συμβούλιο της Επικρατείας η αναθέτουσα αρχή δεν θα προχωρήσει στην κατάρτιση του μητρώου στα πλαίσια του ΔΣΑ και ως εκ τούτου δεν θα αποστείλει και πρόσκληση υποβολής προσφορών στους οικονομικούς φορείς για τα δρομολόγια του σχολικού έτους 2020-2021. Με την υποβληθείσα αίτησης αναστολής η ενάγουσα ζητούσε την έκδοση προσωρινών μέτρων ,ώστε να μην ολοκληρωθεί η διαδικασία κατάθεσης Αιτήσεων Συμμετοχής, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, από τους Οικονομικούς Φορείς με καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης την 16^η Ιουλίου 2020 και αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μην προχωρήσει η Αναθέτουσα Αρχή στην αποσφράγιση των Αιτήσεων Συμμετοχής και στην συνέχεια στην συγκρότηση Μητρώου. Η Α.Ε.Π.Π ζήτησε την άποψη της Αναθέτουσας Αρχής επί του ζητήματος των προσωρινών μέτρων και ενημερώθηκε πως θα ολοκληρωθεί η διαδικασία κατάθεσης των Αιτήσεων Συμμετοχής ,όμως, μέχρι την έκδοση της Απόφασης από το Κλιμάκιο δεν θα προχωρήσει

στην διαδικασία αποσφράγισης των Αιτήσεων Συμμετοχής και ως εκ τούτου δεν θα συγκροτηθεί το Μητρώο.»

Ως προς τα ανωτέρω αναφερόμενα, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 372 παρ.4 ν. 4412/2016: *«Η άσκηση αίτησης αναστολής κωλύει τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά».*

Η αιτούσα, έκανε γνωστό στην Αρχή ότι έχει προσδιοριστεί η δικάσιμος για την εν λόγω αίτηση αναστολής κατά της υπ' αριθμ.1022/2020/03-09-2020 απόφασης της ΑΕΠΠ στις 19-10-2020. Επ' αυτής, όπως επισημαίνει η Αναθέτουσα Αρχή *«δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα απόφαση του ΣτΕ αλλά ούτε προσωρινή διαταγή που να αφορά την διαγωνιστική διαδικασία για τα δρομολόγια μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας Μ.Ε Θεσσαλονίκης ,για τα σχολικά έτη 2020-2021,2021-2022,2022-2023, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 73.000.000,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α και δικαιωμάτων προαίρεσης, 58.870.967,74€ άνευ Φ.Π.Α. Η αναθέτουσα αρχή επεσήμανε ότι δεν ασκήθηκε καμία άλλη προδικαστική προσφυγή ή άλλο ένδικο βοήθημα κατά των όρων της Διακήρυξης του Δυναμικού Συστήματος Αγορών (ΔΣΑ). Ως συνέπεια, μέχρι την έκδοση Απόφασης από το Συμβούλιο της Επικρατείας η αναθέτουσα αρχή δεν θα προχωρήσει στην κατάρτιση του μητρώου στα πλαίσια του ΔΣΑ και ως εκ τούτου δεν θα αποστείλει και πρόσκληση υποβολής προσφορών στους οικονομικούς φορείς για τα δρομολόγια του σχολικού έτους 2020-2021.»*

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι η αιτούσα δεν θα μπορούσε να έχει προχωρήσει τη διαγωνιστική διαδικασία στο πλαίσιο του ΔΣΑ (αποσφράγιση και αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής των οικονομικών φορέων, κατάρτιση του μητρώου ΔΣΑ, αποστολή προσκλήσεων υποβολής προσφορών προς οικονομικούς φορείς που θα εντάσσονταν στο Μητρώο ΔΣΑ για το δρομολόγιο του σχολικού έτους 2020-2021, κλπ), δεδομένης της άσκησης αίτησης αναστολής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, και σε κάθε περίπτωση, θα κωλυόταν να υπογράψει σύμβαση με τους (υποψηφίους) αναδόχους για τα δρομολόγια του σχολικού έτους 2020-2021, άρα και να καλύψει τα 11 νέα απρόβλεπτα δρομολόγια με προσκλήσεις προς τους οικονομικούς φορείς που θα εγγράφονταν στο Μητρώο του ΔΣΑ.

Εν προκειμένω, δέον όπως επισημανθεί ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ υπ' αριθμ. 50025/19.9.2018 για τη μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες: *«Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ. 1.β του άρθρου 5».* Με βάση την ανωτέρω πρόβλεψη σημειώνεται ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση η δημοσίευση της σχετικής διακήρυξης για το έτος 2020-2021 έλαβε χώρα, σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, μόλις τον Ιούνιο του 2020, ήτοι σε χρόνο μικρότερο του εξαμήνου από την έναρξη των δρομολογίων. Ωστόσο, όπως αναφέρεται ανωτέρω, τα αιτήματα, για τα σχολικά έτη 2020-2021, 2021-2022 & 2022-2023, διαβιβάστηκαν στην αναθέτουσα αρχή στις αρχές Απριλίου 2020 (με το αριθμ. πρωτ. 18341(4392)/1-04-2020 έγγραφο της Δ/νσης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης), ήτοι κατά το διάστημα της εφαρμογής των κατεπειγόντων μέτρων αντιμετώπισης του πρώτου κύματος της πανδημίας του COVID-19.

Συνεπώς, συνεκτιμώντας και τις πρωτόγνωρες συνθήκες που υφίσταντο κατά το διάστημα από τη λήψη των αιτημάτων έως τη δημοσίευση της διακήρυξης για το ΔΣΑ λόγω της

πανδημίας του Covid -19, διαφαίνεται ότι, οι περιστάσεις που επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, δεν απορρέουν από δική της ευθύνη, είναι ανεξάρτητες της βούλησής της και δεν προκύπτει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της ίδιας. Όπως προκύπτει δε από τα στοιχεία του φακέλου, η τελευταία προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες (προκήρυξη διαγωνισμού μέσω ΔΣΑ, παράταση συμβάσεων προηγούμενης σχολικής χρονιάς για την αντιμετώπιση της καθυστέρησης στην ολοκλήρωση της εκκρεμούσας διαγωνιστικής διαδικασίας του ΔΣΑ, πρόβλεψη δυνατότητας αντιμετώπισης των 11 νέων δρομολογίων μέσω των προσκλήσεων που θα απευθύνονταν στους οικονομικούς φορείς που θα εγγράφονταν στο ΔΣΑ) προκειμένου να καλύψει εγκαίρως τα σχετικά αιτήματα για μεταφορά μαθητών.

Κατόπιν των ανωτέρω, υπό τις υφιστάμενες συνθήκες, τα υπό κρίση δρομολόγια, που, όπως καταδείχτηκε ανωτέρω, οφείλονταν σε απρόβλεπτες περιστάσεις που προέκυψαν εκ των υστέρων, δεν ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της αιτούσας και δεν μπορούσε να τα αντιμετωπίσει με άλλον τρόπο, παρά με την ενεργοποίηση/επίκληση της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4713/2020, και πιο συγκεκριμένα με την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, βάσει της περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 και την τεκμηρίωση της συνδρομής των σχετικών προϋποθέσεων.

(ν) Ως προς την ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο

Καταρχήν επισημαίνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ρύθμισης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής κάλυψης των επικαλούμενων κατεπείγουσών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (βλ. πχ. αποφάσεις 56/2015 και Δ75/2019 της Αρχής), ενώ για τα αγαθά, τα έργα και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητα μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοικτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Επομένως, το κατ' επίκληση των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4412/2016 αίτημα, πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης (βλ. πχ. αποφάσεις Δ127/2018 και Δ75/2019 της Αρχής). Στην ίδια λογική, όπως έχει κριθεί με τη Δ84/2019 και Δ87/2020 απόφαση της Αρχής επί αιτήματος διαπραγμάτευσης αναθέτουσας αρχής υποβληθέντος υπό την ίδια ως άνω νομική βάση, *“δεδομένου δε ότι οι εξαιρετικές περιπτώσεις αυτές απαιτούν άμεσες παρεμβατικές ενέργειες για την κάλυψη των κατεπείγουσών αναγκών, η προσφυγή στη διαπραγμάτευση, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να περιορίζεται στην ανάθεση εκείνων των υπηρεσιών που κρίνονται αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση και ανακούφιση των σχετικών αναγκών”*.

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την εξέταση του προϋπολογισμού εκάστου εκ των 11 νέων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών του εξεταζόμενου αιτήματος, το αίτημα αφορά

στην εκτέλεση μεταφορικού έργου, το οποίο εκτείνεται έως τη λήξη του σχολικού έτους 2020-2021 (και συγκεκριμένα έως την 30η-6-2021) και όχι για το διάστημα των τριών σχολικών ετών που προβλέπει η διακήρυξη του ΔΣΑ. Σε κάθε περίπτωση, στο αίτημα αναφέρεται ότι, εφόσον προκύψουν ανάδοχοι από τον διαγωνισμό μέσω του ΔΣΑ νωρίτερα, ήτοι πριν τη λήξη του σχολικού έτους 2020-2021, οι συμβάσεις που θα υπογραφούν από τη διαπραγμάτευση, θα λυθούν αυτοδίκαια.

Όπως δε ρητώς αναφέρει η αιτούσα, «η ανάθεση των συμβάσεων θα γίνει στο μέτρο που κρίνεται απαραίτητο, υπό την έννοια, ότι σε περίπτωση που έχουμε Απόφαση επί της αιτήσεως αναστολής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, τότε στην Πρόσκληση Υποβολής Προσφορών για το ΔΣΑ θα εισαχθούν και τα εν λόγω δρομολόγια, προκειμένου να υπάρχουν ανάδοχοι και να αναπτυχθεί ο υγιής ανταγωνισμός».

23. Κατόπιν των ανωτέρω, από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις προαναφερόμενες διατάξεις διαφαίνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016 για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, προκειμένου για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, για 11 δρομολόγια, για το σχολικό έτος 2020-2021, συνολικού προϋπολογισμού 301.938,17€ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης 20% και Φ.Π.Α και προϋπολογισμού 243.498,53€ άνευ Φ.Π.Α.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή **ομόφωνα** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' (δδ') του ν. 4013/2011, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, για 11 δρομολόγια, για το σχολικό έτος 2020-2021, συνολικού προϋπολογισμού 301.938,17€ συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης 20% και Φ.Π.Α και προϋπολογισμού 243.498,53€ άνευ Φ.Π.Α., λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 16 Νοεμβρίου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης